

در نشست خبری نمایشگاه «کارتون و کاریکاتور امریکای لاتین»، مطرح شد

کنشگری با زبان کاریکاتور

موزه هنرهای معاصر به اتفاقات روز واکنش دارد

فرهنگی

«موزه هنرهای معاصر به اتفاقات روز واکنش دارد» گوینده این عبارات محمد خراسانی زاده، مدیر کل مرکز هنرهای تجسمی است. او در نشست خبری این موزه هنرهای معاصر، مدتی پیش از ظهر روز سه شنبه ۹ آبان ماه در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار شد؛ نمایشگاهی که محور بخش عمده آتارش ضداستکبار و ضد

صهیونیسم است. شاید برای نخستین بار باشد که ۹ نگارخانه موزه هنرهای معاصر به نمایشگاهی از آثار کارتون و کاریکاتور هنرمندان ۱۵ کشور امریکای لاتین با موضوع استکبارستیزی اختصاص یافته و قلب این ۹ نگارخانه یعنی گالری کاری شماره ۵ به آتاری با محوریت اتفاقات تلخ غزه تعلق دارد. صحبت های حاضران در این نشست گرچه با اشاره به وقایع اخیر فلسطین از طوفان الاقصی تا نسل کشی در غزه آغاز شد و به جلوداری کارتون و کاریکاتور در واکنش هنرمندانه به این وقایع اشاره شد اما آن طور که سید مسعود شجاعی طباطبایی، دبیر این رویداد اعلام کرد مقدمات این

نمایشگاه از حدود دو ماه و نیم قبل شروع شده و حالا با هفته استکبارستیزی و وقایع فلسطین همزمان شده است. برگزاری این نمایشگاه را همچنین می توان در راستای دیپلماسی فرهنگی با امریکای لاتین عنوان کرد؛ رویکردی تعاملی که به گفته امیر جاوید، قائم مقام رئیس حوزه هنری در امور بین الملل قرار است از امسال شتاب بیشتری بگیرد.

کاریکاتور، هنری واکنشگر به اتفاقات روز
در ابتدای این نشست که صبح روز سه شنبه ۹ مهرماه در موزه هنرهای معاصر برگزار شد محمد خراسانی زاده صحبت هایش را با یاد

از مظلومیت مردم فلسطین و درود بر روح هشت هزار شهید فلسطینی در وقایع اخیر آغاز کرد. او از موزه هنرهای معاصر تهران به عنوان مهم ترین موزه غرب آسیا که کنشگری فعال دارد، یاد کرد و در ادامه گفت: «موزه هنرهای معاصر تهران میزبان اتفاقی متفاوت خواهد بود و هنرمندان درجه یک و تراز اولی را معرفی خواهد کرد. موزه هنرهای معاصر تهران برای فعالیت در شان حقیقی خود حتماً باید متناسب با اتفاقات روز دنیا کنشگری کرده و امکان جهت دهی برای حوزه های مختلف داشته باشد و این نمایشگاه نمونه ای خوب از کنشگری است.» خراسانی زاده هنر کارتون و کاریکاتور را به عنوان هنری به روز در بطن جوامع عنوان کرد و گفت: «کارتون و کاریکاتور هنری است که برای تزیینات استفاده نمی شود بلکه واکنشگر به اتفاقات روز و در لحظه است؛ کاریکاتور دارای زبان مخصوص به خود است، کاریکاتور هنری وابسته به زبان هم نیست و بیان هنری فراملیتی دارد به همین دلیل است که هیچ بیگانگی زبانی ای در آثار این هنر حس نمی شود و درک متقابل به وجود خواهد آمد.» مدیرکل هنرهای تجسمی برگزاری این نمایشگاه را حاصل ارتباطات خوب شجاعی طباطبایی و همراهی بخش بین الملل حوزه هنری عنوان کرد.

کاریکاتوریست های امریکای لاتین در تهران

در ادامه این نشست، سید مسعود شجاعی طباطبایی نیز توضیحات بیشتری درباره نمایشگاه کارتون و کاریکاتور امریکای لاتین ارائه داد. او درباره شکل گیری این ارتباط گفت: «نمایشگاه کارتون و کاریکاتور امریکای لاتین با توجه به ارتباط ۳۰ ساله ما با هنرمندان این منطقه رقم خورده است. می توان گفت از شروع اتفاقات بین المللی که در دوسالانه کاریکاتور اتفاق افتاد، با هنرمندان امریکای لاتین چون آرس و کارلوس آماری آشنا شدیم. آرس به عنوان یکی از چهره های هنری برجسته امریکای لاتین، امکان حضورش در ایران و این نمایشگاه فراهم شده که حضور هنرمندانی نظیر آرس در نمایشگاه، غنا و اعتباری را نیز به همراه دارد.» او به تلاطم دار بودن هنرمندان امریکای لاتین در واکنش به نسل کشی مسلمانان فلسطین اشاره کرد و در ادامه درباره چگونگی برگزاری این نمایشگاه گفت: «زندگی به ۴۰۰ اثر از ۱۵ کشور همچون آرژانتین، اکوادور، هندوراس، مکزیک، کوبا، شیلی، کاستاریکا، کلمبیا، جمهوری دومینیک، پرو، اروگوئه، ونزوئلا و نیکاراگوئه ارائه می شود. غالب آثار از ۵ کشور کوبا، برزیل، آرژانتین، مکزیک و ونزوئلا است.» شجاعی طباطبایی با اشاره به نمایش آثار مرتبط با وقایع تلخ غزه در گالری اصلی موزه هنرهای معاصر گفت:

برگزاری رویدادهای فرهنگی با محور استکبارستیزی امریکای لاتین

در ادامه امیر جاوید، قائم مقام رئیس حوزه هنری در امور بین الملل، از توجه ویژه حوزه هنری در مأموریت های بین المللی اش به امریکای لاتین و چرایی این توجه در یک دهه اخیر گفت: «به دلیل حجم بالای آثار ضد امپریالیستی و ضد صهیونیستی و مقاومت هنرمندان امریکای لاتین و اشتراکاتی که با فرهنگ ما دارند، تصمیم گرفتیم در فضای فرهنگی هنری تعاملاتمان قدری بسامد بیشتری داشته باشند. بنا داریم از امسال و پس از برگزاری این رویداد، فعالیت در این زمینه شتاب و توسعه بیشتری پیدا کند.» او با اشاره به سفر رئیس جمهور به امریکای لاتین و رونمایی از تندیس سردار سلیمانی در تالار مشاهیر نیکاراگوئه گفت: «بنا داریم در شاخه های مختلف سینما، کتاب و... میزبان رویدادهایی متمرکز باشیم که محوریت آنان امریکای لاتین

اخبار

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خبر داد

سمنان پایتخت کتاب شد

جشنواره انتخاب پایتخت کتاب با حضور ۱۵۰ شهراز آغاز شد و با ارزیابی دقیق هیأت داوران به نتیجه رسید. محمد مهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در جلسه انتخاب نهایی داوران پایتخت کتاب گفت: انتخاب این رویداد به این دلیل بود که امکان بسیج منابع و امکانات را برای نیل به هدف اصلی مان که همان افزایش سرنانه مطالعه است، محقق می کند. وی همچنین گفت: پیگیر موضوع توسعه کتابخانه های سیار بوده و در همین زمینه به دنبال اختصاص هزار وسیله نقلیه برای این امر هستیم. سال گذشته بحث خودکفایی کاغذ کتابخانه های سیار بوده و در همین زمینه به دنبال اختصاص هزار وسیله نقلیه برای این امر هستیم. سال گذشته بحث خودکفایی کاغذ کتابخانه های سیار بوده و در همین زمینه به دنبال اختصاص هزار وسیله نقلیه برای این امر هستیم. سال گذشته بحث خودکفایی کاغذ تولید کاغذ از ۵ هزار تن به ۸۰ هزار تن رسیده و ۱۵۵ میلیون جلد کتاب آموزش و پرورش با کاغذ ایرانی تولید شده است. نگاه اصلی در مجموعه دولت نگاه فرهنگی است و در حال حاضر تحقق زیرساخت های لازم برای گسترش کتابخانه ها را پیگیری می کنیم. راه اندازی فروشگاه های بزرگ باید در دستور کار قرار گرفته و حمایت های لازم صورت بگیرد.

سایت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

«رشید» در فیلمی درباره سردار شهید چهارمحال و بختیاری

قدرت الله ایزدی در گفت و گویی درباره تجربه حضورش در سریال «مگه تموم عمر چند تا بهاره» با اشاره به کاراکتر معروف «آقا رشید» گفت: مردم همیشه به من لطف دارند و بعد از این همه سال هنوز مرا رشید صدا می کنند.

من معتقدم این مردم بودند که مرا به اینجا رساندند و اگر مردم نبودند رشیدی هم نبود. او همچنین درباره کارهای جدیدش در تلویزیون اضافه کرد: اخیراً ۲، ۳ کار پیشنهاد شده است اما چون از آن دسته آدم هایی نیستم که بخوادم چندین کار را قبول کنم، دوست داشتم یک کار را تمام کنم و بعد سراغ دیگری بروم. یک پیشنهاد سینمایی قبول کردم که برای جشنواره است؛ در فیلمی به نام «آن دو» که راجع به زندگینامه یک سردار شهید متعلق به چهارمحال و بختیاری است، نقشی دارم که در جبهه به خط مقدم نان می برد. / **ایستنا**

پیام های مستقیم از غزه، نویسندگان را به گریه انداخت

در شبی که با مشارکت شاعران و رمان نویسندگان و حضور یک نویسنده برنده جایزه نوبل در لندن برگزار شد، از درد و رنج مردمی که در غزه زیر بمباران های جاس می دهند، سخن گفته شد. بیش از ۵۰۰ چهره ادبی در لندن با برگزاری یک شب شعر و نمایش، همبستگی فرهنگی خود را با مردم فلسطین اعلام کردند. «بال فست» جشنواره ادبیات فلسطین و رویدادی سالانه است که از سال ۲۰۰۸ در لندن و توسط نویسنده مصری اهداف ستوتیف بنیانگذاری شد. امسال پس از آنکه انجمن سلطنتی جغرافیایی به دلیل نگرانی های امنیتی، مکانی را که از پیش زور شده بود را در اختیار نشست قرار نداد، تقریباً در حال لغو بود. برگزارکنندگان ۶۰۰ بلیت فروخته بودند و تنها چند روز فرصت داشتند مکان دیگری را برای این گردهمایی اختصاص دهند. آنها در آخرین لحظه سالن اتحادیه ملی آموزش در لندن را پیدا کردند و در حالی که تماشاگران وقتی صدنای تمام نام شد، دور صحنه ایستادند و روی زمین نشستند و شماری نیز به صورت آنلاین به آنها پیوستند، جشنواره امسال را هم برگزار کردند. / **مهر به نقل از کاردین**

افزافه شدن بیش از ۲۳ هزار مبلغ به سازمان تبلیغات

حجت الاسلام مصطفی طالبی، مسئول سامانه شمع سازمان تبلیغات که برای پاسخ دهی بهتر به مهم ترین نیازهای تبلیغی کشور راه اندازی شده، در تشریح آمار این سامانه گفت: در نیمه اول امسال ۲۳ هزار و ۲۵۰ مبلغ، فعالیت خود را در این سامانه آغاز کردند که ۱۱ هزار و ۹۳۰ نفر آنها در بهار و ۱۱ هزار و ۳۲۰ نفر آنها در تابستان به سامانه اضافه شدند. در نیمه ابتدایی سال جاری، ۲ هزار و ۴۲۵ تقاضای مبلغ در سامانه شمع به ثبت رسیده است که از این تعداد هزار و ۲۹۴ مورد در بهار و هزار و ۱۳۱ مورد در تابستان انجام شده است. به گفته مسئول سامانه شمع، استان های فارس و خراسان رضوی، فعال ترین مبلغان را در این سامانه داشته اند. مسئول سامانه شمع همچنین فعال ترین مبلغان حاضر ۲۳ هزار و ۹۹۰ مبلغ خانم در این سامانه خبر داد و عنوان کرد: بانوان استان های فارس، اصفهان و خراسان رضوی به ترتیب فعال ترین مبلغان خانم در سطح کشور هستند. در نیمه اول امسال ۴۳ هزار و ۴۰۰ گزارش توسط بانوان مبلغ به ثبت رسیده است که از این بین ۱۲ هزار و ۱۸۰ گزارش مربوط به بهار و ۳۰ هزار و ۸۶۰ گزارش مربوط به فصل تابستان است. / **روابط عمومی**

هر فیلمساز فیلم کوتاه می داند و می گوید: «جشنواره فیلم تهران معتبرترین جشنواره فیلم کوتاه در خاورمیانه است. برگزیده شدن در این جشنواره می تواند برای هر کسی راهگشا باشد. در همین چند روزی که جشنواره گذاشته، افسران مختلفی با من ارتباط گرفتند و تفاوت در اتفاقات قبل و بعد از جشنواره مشهود است. فیلمسازی با دیده شدن رابطه مستقیمی دارد و هر چقدر در این دیده شدن بیشتر پشتیبانی شود به شما بیشتر اعتماد می کنند.»

و امکانات حرفه ای هزینه داشت ولی خیلی از هزینه های فیلم به خاطر دوری از تهران و اتفاقات پیش بینی نشده به ما تحمیل شد. پارسال و امسال فیلم هایی جایزه گرفتند و دیده شدند که رقم بالایی برای تولید داشتند. فضای سینما کوچک است و اعداد و ارقام تولیدی به گوش مان می رسد. رقابت در این فضا ایجاب می کند که از امکانات و عوامل حرفه ای استفاده کنیم.» این فیلمساز کسب جایزه و دیده شدن در جشنواره را اتفاقی تأثیرگذار بر کارنامه کاری

مشکلات ساخت فیلم «شریف»

هزینه های تولید در خارج از تهران خیلی متفاوت است. دوری از پایتخت هزینه و اتفاقات پیش بینی نشده ای تحمیل کرد. برای پیدا کردن بافت سنتی روستا، از سمنان و خراسان تا قزوین را گشتیم. تا اینکه به توصیه یکی از دوستان به روستای کولوی در سمت خرم آباد رسیدیم. روستا متروکه و خالی از سکنه بود و هیچ امکاناتی نداشت. با خرم آباد؛ اولین شهری که می توانستیم خرید کنیم، دو ساعت فاصله داشتیم. اهالی آن منطقه آشنایی با سینما نداشتند. هنرور هم نمی توانستیم ببریم و باید از عوامل بومی استفاده می کردیم. خانمی از اهالی روستا که قرار بود کمک کارمان باشد، یکهو مصر شده بود که بازرگ شود. توضیحات ما هم فایده ای نداشت، عصر با دلخوری لوکیشن را ترک کرد. فردای آن روز صبح که کار را شروع کردیم، دیدیم لباس بازرگرن زن فیلم نیست. همین خانم لباس را برداشته و رفته بود. گوشی اش را هم خاموش کرده بود. دو راهکار داشتیم یا اینکه فیلم را از ابتدا بگیریم یا ایشان را پیدا کنیم. با دوام آمد در یکی از پروژه هایی که کار می کردیم، یکی از عوامل اهل خرم آباد بود. با او تماس گرفتیم و او با چند نفر از اهالی روستا تماس گرفت و آنقدر نشانی دادیم تا در نهایت ایشان را پیدا کردند و راضی شدند تشریف بیاورند و لباس را تحویل دهند. در نهایت هم یک پلان ایتالیایی از او گرفتیم. یک روز هم سگ هار دستیارمان را گاز گرفت و تبعاتش عصر همان روز مشخص شد. وقتی به مطب دکتر در خرم آباد رسیدیم گفت اگر دو ساعت دیرتر می آوردید، کارش تمام بود. یک روز نزدیک بود دوربین مینی الکسای فیلم که حدود ۴-۵ میلیارد تومان است، آسیب ببیند. جوشانی زیادی داشت. همه را به جان خریدیم تا به کیفیت مد نظر برسیم. جذاب ترین بخش هم همین است که در پر مخاطب ترین دوره جشنواره فیلم مان جزو سه فیلم برتر از نگاه مخاطبان بود.

تصویر و دیگر نکات فنی با کیفیت هستند. اگر بخوایم با این آثار چه در عرصه داخلی و چه خارجی رقابت کنیم ناگزیر باید سراغ عوامل و امکانات حرفه ای برویم. ما هم می خواستیم برای فیلمی که در ژانر دفاع مقدس و درباره شهداست از بهترین های خودمان بهره ببریم. عوامل حرفه ای فیلم براساس سابقه آشنایی من در دو فیلم بلند «تروا» و «رحیل» در «شریف» همکاری داشتند که البته کمتر از دستمزدی که در سینمای حرفه ای و بلند دریافت می کنند، گرفتند. استفاده از عوامل

تقدیم شادی جایزه به کودکان غزه

با دیدن تصاویری که این روزها از غزه می رسد، هیچ کس نمی تواند نسبت به اتفاقات آن بی تفاوت باشد. من یک دختر کوچک دارم که در اختتامیه کنام بهره برای دریافت جایزه با من روی سن هم آمد. امروز صریح کوچک به دندانش خورده بود، با ساعت ها به هم ریخته بودم، دائم می پودری فکر می کردم که تکه تکه بچه اش را از زیر آوار بیرون می کشد، تصویرش هم وحشتناک بود. هر کدام از ما خازی به پای بچه مان برود زمین و زمان را به هم می ریزیم. آنجا تانیه به تانیه بمب و موشک بر سر کودکان آوار می شود. تقدیم شادی جایزه مان در اختتامیه جشنواره با حرف زدن و موضع گیری راجع به این اتفاقات کمترین کاری است که می توانیم انجام دهیم. دستمان بر بیاید حتما انجام می دهیم. ساختن فیلم در بازه غزه و مسائل مربوط به فلسطین کار سختی است اما قطعاً جزو دغدغه های من است و اگر موقعیتش پیش بیاید حتما می سازم.

در گفت و گو با یکی از برگزیدگان چهلمین جشنواره فیلم کوتاه بررسی شد رسیدن به ایده خلاقانه چالش اصلی فیلم کوتاه

فرهنگی

اول را می زند. اگر این اتفاق رقم بخورد و یک اثر خلاقانه روی کاغذ خلق شود، هستند جاهایی از جمله خود انجمن که از نظر مالی حمایت کنند.»

مرور تجربه زیسته با نگاه دراماتیک
علی زاده که دانش آموخته دانشگاه صداوسیماست و دوره های آموزشی مختلفی را در انجمن سینمای جوانان ایران و همین طور مؤسسه شهید آوینی پشت سر گذاشته در ادامه می گوید: «من جاهایی مختلف دوره های آموزشی دیدم با این هدف که بتوانم آدم هایی همفکر خودم با دغدغه های مشترک پیدا کنم و تیمی شویم برای فیلمسازی. اگر چه این اتفاق هیچ وقت نیفتاد اما همین که کدها و گروه های این شکل منجر به خلق ایده هایی مثل شریف می شود جای شکر دارد.»

او که مدرس سینما هم هست، برای پرورش ذهن فیلمساز و رسیدن به ایده خلاقانه توصیه می کند: «زیبست شخصی خودتان را با نگاه دراماتیک از اول مرور کنید. قطعاً ایده های جذابی پیدا می کنید. نگاه متفاوت به تجربه های شخصی می تواند منشأ خلق ایده های جذاب باشد. برای خود من بارها این اتفاق افتاده است. بار اول می گویم مگر زندگی من چه چیز جذابی برای بقیه می تواند داشته باشد ولی خوب وقتی با یک نگاه سینمایی تر به زیست شخصی مان نگاه کنیم این اتفاق رقم می خورد. نمونه اش فیلم خودمان. پنجشنبه و جمعه هر هفته آقای مجیدی پور را در گلزار شهدا می توانید پیدا کنید. فیلم ما هم به همین فضا ربط دارد.»

عوامل و امکانات حرفه ای و بالا رفتن هزینه تولید

او در بخشی از صحبت هایش به اصرار برای استفاده از عوامل و امکانات حرفه ای در ساخت «شریف» اشاره می کند و از پیوستن مجموعه نهضت و مؤسسه شهید آوینی به جمع حامیان مالی فیلم می گوید. علی زاده در پاسخ به سوآلی در همین رابطه یعنی مشکل مبتلا به فیلم های کوتاه سال های اخیر به اصرار بر استفاده از عوامل حرفه ای سینما و تکنولوژی روز و به تبع آن بالا رفتن هزینه تولید می گوید: «عرصه فیلم کوتاه در شرایط فعلی از لحاظ تصویری و کیفی، واجد شاخصه هایی است که همگام با پیشرفت تکنولوژی روز دنیا است. اغلب فیلم ها به لحاظ رنگ و نور و

«شریف، گوگرد روستاست اما هر زمان قبری در قبرستان حفر می کند اتفاقاتی رقم می خورد. حفر قبری تازه توسط شریف، ولوله ای بردل و جان اهالی روستا انداخته است... این عبارات بخشی از خلاصه داستان فیلم کوتاه «شریف» است که توانست جایزه بهترین فیلم کوتاه از نگاه ملی را از آن خود کند. ایده ساخت این فیلم از دوره های هم دوره ای های محمد علیزاده فرد کارگردان و نویسنده فیلم در مؤسسه شهید آوینی بیرون آمده است. این فیلمساز که رسیدن به نگاه خلاقانه در ایده را مهمترین چالش فیلمسازی در این عرصه می داند معتقد است مرور تجربه زیسته هر فرد با نگاه دراماتیک می تواند منبغی غنی برای نگاه به ایده های ناب باشد.»

ایده خوب، انگیزه فیلمساز برای عبور از مشکلات
محمد علیزاده فرد درباره شکل گرفتن ایده داستانی و فرم روایی «شریف» توضیح می دهد: «با دوستانی که در اوایل دهه ۹۰ دوره آموزشی در مؤسسه شهید آوینی را پشت سر گذاشتیم هفته ای یک یا دو بار دورهم جمع می شویم و جلسات دوستانه برای دیدن فیلم کوتاه و بررسی آن برگزار می کنیم. از دل این جلسات ساخت چند فیلم کوتاه بیرون آمده است. ایده ساخت «شریف» هم در همین جلسات توسط محسن مجیدی پور تهیه کننده کار به من مطرح شد. یک نسخه اولیه نوشتیم و انجمن سینمای جوان هم از ایده خوشش آمد و پیای کار آمد.»

او با اشاره به مشکلات مالی تولید این فیلم در ادامه در پاسخ به سوآلی درباره چالش های فیلمسازان فیلم کوتاه توضیح می دهد: «قطعاً بحث مالی در سینما خیلی مهم است چون امکانات رابطه مستقیمی با کیفیت اثر دارند. ولی مهمترین چالش در این دوره کمبود امکانات نیست. مشکل اصلی، رسیدن به ایده و قصه ناب است. چالش اصلی فیلمساز در مرحله نوشتن فیلمنامه اتفاق می افتد و من معتقدم یک ایده خوب آنقدر به فیلمساز انگیزه می دهد که همه مشکلات را از مسیر برمی دارد. در واقع خلاقیت حرف